

TÜRKİYE CUMHURİYETİ İLE HOLLANDA ARASINDA SOSYAL GÜVENLİK SÖZLEŞMESİ

İmza Tarihi: 05.04.1966

Resmi Gazete Tarihi: 16.12.1967

Resmi Gazete No: 12778

Yürürlük Tarihi: 01.02.1968

İki Devlet arasında Sosyal Güvenlik alanındaki münasebetleri düzenlemeyi arzu eden Türkiye Cumhurbaşkanı ve Hollanda Kraliçesi aşağıda yazılı hükümler üzerinde mutabakata varmışlardır.

KISIM I GENEL HÜKÜMLER

Madde 1

Bu sözleşmenin uygulanmasında:

- (a) « Mevzuat » tabiri, 2'nci maddenin 1'nci fıkrasında yazılı Sosyal Güvenlik rejimleri ve kollarına ilişkin olarak yürürlükteki ve ileride yürürlüğe konulacak kanun, tüzük ve yönetmelikleri;
- (b) « Ülke » tabiri: Türkiye bakımından, Milli sınırlar içindeki Türkiye ülkesini, Hollanda bakımından, Avrupa'daki Krallık ülkesini;
- (c) « Vatandaşlar » tabiri: Türkiye bakımından, Türk vatandaşlığını haiz kimseleri, Hollanda bakımından, Hollanda vatandaşı olan kimseleri;
- (d) « Yetkili Makam » tabiri: Hollanda bakımından: Sosyal İşler Bakanı ve Çevre Temizliği ve Kamu Sağlığı Bakanı, Türkiye bakımından: Sosyal Güvenlik Bakanlığı ve yetkili diğer Bakanlıklar;
- (e) « Kurum » tabiri, mevzuatı tamamen veya kısmen uygulamakla görevli teşkilat veya makamı;
- (f) « Yetkili kurum » tabiri, sigortalının yardım talebinde bulunduğu tarihte bağlı bulunduğu kurumu veya kendisinden yardım talep etme hakkına sahip olduğu veyahut son defa çalıştığı ülkede ikamet etse idi kendisinden yardım talep etme hakkına sahip olacağı kurumu;
- (g) « Yetkili taraf » tabiri, ülkesinde yetkili kurumun bulunduğu Akit Tarafı;
- (h) « İkamet tabiri », daimi ikameti;
- (i) « İkamet mahallindeki kurum » ve « bulunulan yerdeki kurum » tabirleri, sırasıyla, ilgilinin ikamet ettiği yerde yardımları yapmakla görevli kurumu ve ilgilinin geçici olarak bulunduğu yerde, bahis konusu yardımları bu Akit Taraf mevzuatına göre yapmakla görevli kurumu veya böyle bir kurum mevcut değilse, ilgili tarafın yetkili makamınca belirtilen kurumu;
- (j) « Aile fertleri » tabiri, çalışan kimsenin, ikamet ettikleri memleket mevzuatına göre, yardımdan faydalanma hakkına sahip olarak kabul edilen ailesi fertlerini;
- (k) « Ölen sigortalının hak sahipleri » tabiri, uygulanan mevzuata göre böyle kabul veya tarif edilen kimseleri;
- (l) « Sigortalılık süreleri » tabiri, mevzuata göre sigortalılık süresi olarak tarif veya kabul edilen prim ödeme veya çalışma süreleri ile aynı mevzuata göre, sigortalılık süresi veya çalışma süresine muadil olarak kabul edilen bütün süreleri;
- (m) « Yardımlar, Aylıklar » ve « Gelirler » tabirleri, kamu fonlarından ödenen bütün elemanlar da dahil olmak üzere, zamlar, ayarlamalar, ek tahsislerle birlikte bütün yardımları, aylıkları, gelirleri ve aylık veya gelir yerine ödenebilen sermaye yardımlarını; ifade eder.

Madde 2

(1) Bu sözleşme aşağıda yazılı Sosyal Güvenlik Mevzuatına uygulanır:

(a) Hollanda'da:

1- Hastalık ve analık yardımları;

2- İş göremezlik yardımları;

3- Yaşlılık yardımları;

4- Ölüm yardımları;

5- İşsizlik yardımları;

6- Aile tahsisleri;

7- Kömür ocağı işleten kuruluşlar tarafından çalıştırılan kimseler hakkında uygulanan özel rejimlere ilişkin mevzuat.

(b) Türkiye'de;

1- Ücretli işçilerin Sosyal Sigortaları (hastalık, analık, iş kazaları ve meslek hastalıkları, Malullük, Yaşlılık ve Ölüm) mevzuatı;

2- Bağımsız çalışanlar ve serbest meslek sahiplerine ilişkin Sosyal Sigortalar (Malullük, Yaşlılık ve Ölüm) mevzuatı;

3- Memurlar için T.C. Emekli Sandığı;

4- 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun geçici 20. maddesinde öngörülen kuruluşlar.

(2) Bu sözleşme, bu maddenin 1'inci fıkrasında sayılan mevzuatı değiştirecek veya tamamlayacak olan bütün kanun ve tüzüklere de uygulanır.

Sözleşme:

(a) Yeni bir Sosyal Sigorta koluna ilişkin mevzuata, Akit Taraflar arasında bu maksatla anlaşma yapılması şartıyla uygulanır.

(b) Mevcut Sosyal Güvenlik rejimlerini yeni sigortalı zümrelerine teşmil edecek olan mevzuata, bu hükümlerin yayımlandığının bildirildiği tarihten itibaren 3 aylık bir süre içinde, ilgili Akit Taraf hükümetince itirazda bulunulmaması şartıyla uygulanır.

Madde 3

(1) Bu sözleşme hükümleri, Akit Taraflardan birinin vatandaşı olup bu taraflardan birinin mevzuatına tabi olan veya tabi olmuş bulunan işçiler veya benzerleri ile bunların aile fertleri ve ölümlerinde hak sahipleri hakkında uygulanır.

(2) Bu sözleşme hükümleri, Kançılırya kadrolarında çalışanlar dahil, Elçilik ve Konsolosluklardaki meslek memurları ile Akit Taraflardan birinin resmi dairelerinde çalışmakta iken hükümetleri tarafından diğer taraf ülkesine gönderilen memurlar hakkında uygulanmaz.

Madde 4

Akit Taraflardan birinin vatandaşı olup, haklarında bu sözleşme hükümleri uygulanan kimseler, 2'nci maddede yazılı mevzuata, mükellefiyetler ve haklar bakımından, diğer Akit Tarafın vatandaşları ile aynı şartlarla tabidirler.

Madde 5

(1) Akit Taraflardan birinin mevzuatına göre hak kazanılmış olan aylık veya gelirlerle bunlara yapılan zamlar, hak sahibinin ödemeyi yapacak kurumun bulunduğu ülkede değil de diğer Akit Taraf ülkesinde ikamet etmesi sebebiyle, hiç bir indirim tabi tutulamaz, değiştirilemez, durdurulamaz, kesilemez ve el konulamaz.

(2) Akit Taraflardan birinin sosyal sigorta yardımları, üçüncü bir devletin ülkesinde ikamet eden diğer Akit Taraf vatandaşlarına, bu üçüncü devlet ülkesinde ikamet eden kendi vatandaşları ölçüsünde ve aynı şartlarla ödenir.

Madde 6

(1) İki Akit Tarafın kurumlarınca kısmi aylıklar şeklinde bağlanan ihtiyarlık sigortası yardımları hariç olmak üzere bu Sözleşme aynı sigorta vakası veya aynı sigortalılık süresi için iki Akit Tarafın mevzuatı gereğince birden fazla yardım yapılmasına hak kazandırmadığı gibi böyle bir hakkı devam ettiremez.

(2) Bir yardımın diğer sosyal güvenlik yardımlarıyla veya bir kazançla birleşmesi halinde, Akit Taraflardan birinin mevzuatına göre yardımın azaltılması, durdurulması veya kesilmesi gerekiyorsa, diğer akit tarafın mevzuatı gereğince sosyal güvenlik yardımlarına hak kazanılmış olması veya diğer akit taraf ülkesinde bir kazanç elde edilmesi halinde de aynı hükümler uygulanır.

(3) 2'inci fıkra hükmünün uygulanması, her iki Akit Taraf mevzuatına göre ödenen yardımların azaltılmasını veya durdurulmasını gerektirirse, yardımlardan her biri, azaltılması icap eden miktarın yarısından daha fazla miktarda azaltılamaz veya durdurulamaz.

(4) Şu kadar ki, yukarıdaki fıkra hükmü, bu sözleşmenin 22 ve 23'üncü maddeleri gereğince iki Akit Tarafın mevzuatına göre aynı mahiyette yardımlara hak kazanılması hallerinde uygulanmaz.

(5) 2'inci fıkra hükmünün uygulanması, 22 ve 23'üncü maddeler hükümlerine göre tespit edilmiş olan bir yardımın azaltılmasını veya durdurulmasını gerektirdiği takdirde, yardımın azaltılması veya durdurulmasında, bu yardımların veya kazançların sadece 23'üncü maddenin 1'inci fıkrasının (b) bendinde bahis olunan sigortalılık süreleriyle orantılı kısımları nazara alınır.

KISIM II

UYGULANACAK MEVZUATIN TAYİNİ HAKKINDA HÜKÜMLER

Madde 7

Bu kısım hükümleri saklı kalmak kaydıyla, Akit Taraflardan birinin ülkesinde çalışan işçiler veya benzerleri, ikametgahlarının diğer Akit Taraf ülkesinde bulunduğu kabul edilmesi veya bunların işverenlerinin yahut teşebbüs merkezinin diğer Akit Taraf ülkesinde bulunması hallerinde dahi, çalıştıkları tarafın mevzuatına tabidirler.

Madde 8

Aşağıda yazılı haller yukarıdaki madde hükmünden istisna edilmiştir.

(a) Bir teşebbüsün hizmetinde olup, normal olarak, bu teşebbüsün Akit Taraflardan birinin ülkesindeki bir işyerine bağlı bulunan işçiler veya benzerleri, bir işin yapılması maksadıyla, teşebbüs tarafından diğer Akit Taraf ülkesine gönderildikleri takdirde, 24 ay müddetle, teşebbüs merkezinin bulunduğu Akit Taraf ülkesinde çalışıyorlarmış gibi bu taraf mevzuatına tabi tutulurlar. Diğer Akit Taraf ülkesindeki çalışma süresi 24 ayı aştığı takdirde, bu sürenin sona ermesinden önce, işçinin muvafakati ile işveren veya işverenin muvafakati ile işçi tarafından, 7'nci madde hükmünü uygulama durumunda olan Akit Taraf yetkili makamının muvafakati istenmek şartıyla teşebbüs merkezinin bulunduğu taraf mevzuatının uygulanmasına devam edilir. Yetkili makam, bu muvafakati, ancak diğer tarafın yetkili makamının da müsaadesini almak suretiyle verebilir.

(b) Merkezi Akit Taraflardan birinin ülkesinde bulunan ve gerek başkasının hesabına gerekse kendi hesabına, demir, kara, hava veya deniz yolu ile yolcu veya yük taşıyan veya deniz balıkçılığı işleri yapan bir teşebbüsün hizmetinde gezici olarak çalışan işçiler veya benzerleri, teşebbüsün merkezinin bulunduğu Akit Taraf mevzuatına tabidirler; şu kadar ki, teşebbüsün diğer Akit Taraf ülkesinde bir şubesi veya daimi temsilciliği varsa, şube veya temsilcilik tarafından çalıştırılan kimseler, şubenin veya daimi temsilciliğinin bulunduğu Akit Taraf mevzuatına tabidirler.

Madde 9

(1) 3'üncü maddenin 2'nci fıkrası hükümleri saklı kalmak kaydıyla, Akit Tarafların elçilik ve konsolosluklarında ve buralardaki memurların şahsi hizmetinde çalışan işçiler veya benzerleri hakkında 7'inci madde hükümleri uygulanır.

(2) Şu kadar ki, bu maddenin 1'inci fıkrasında bahis olunan kimseler, elçilik veya konsoloslukça temsil edilen Akit Tarafın vatandaşı iseler çalışmaya başladıkları veya bu sözleşmenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren üç aylık süre içinde, haklarında kendi memleketleri mevzuatının uygulanmasını isteyebilirler; yapılan tercihin eski sürelerle şümulü yoktur.

Madde 10

Akit Tarafların yetkili makamları, aralarında anlaşmak suretiyle, bazı işçiler veya işçi toplulukları hakkında uygulanacak mevzuat bakımından bu sözleşmenin 7-9'uncu maddeleri hükümlerinden istisnalar öngörebilirler.

KISIM III ÖZEL HÜKÜMLER BÖLÜM I HASTALIK - ANALIK

Madde 11

Bir işçi veya benzeri, birbirini takip eden sürelerde veya münavebeli olarak iki Akit Tarafın mevzuatına da tabi olmuş bulunuyorsa yardımlara hak kazanılması, bu hakkın ihyası veya idamesi bakımlarından, her iki Akit Taraf mevzuatına tabi olarak geçen sigortalılık süreleri, aynı zamana rastlamamak şartıyla birleştirilir.

Madde 12

(1) Akit Taraflardan birinin mevzuatına göre, sigortalılık süreleri bulunan bir işçi veya benzeri, diğer Akit Taraf ülkesine gittiğinde, kendisi ve aynı ülkede bulunan ailesi fertleri için, aşağıdaki şartlarla ülkesinde bulunduğu Akit Tarafın mevzuatında öngörülen hastalık ve analık sigortaları yardımlarından faydalanır.

(a) Bu Akit Taraf ülkesine son gelişinde çalışabilir durumda olmak,

(b) Bu ülkeye son gelişinden sonra mecburi sigortaya tabi tutulmuş olmak;

(c) Yukarıdaki maddede bahis olunan sigortalı süreleri toplamı nazara alınmak suretiyle, bu Akit Taraf mevzuatına göre gerekli şartları yerine getirmiş bulunmak.

(2) Bu maddenin 1'inci fıkrasında yazılı hallerde, işçi veya benzeri, aynı fıkranın a, b, ve c bentlerinde öngörülen şartları yerine getirmediği takdirde ve ikametgahını nakletmeden önce son defa sigortalı bulunduğu ülkede kalsa idi o taraf mevzuatına göre yardımlardan faydalanma hakkına sahip olacak idiyse, yardımlardan faydalanma hakkını muhafaza eder. İşçinin ayrıldığı memleketteki kurum, ikametgahın bulunduğu yerdeki kurumdaki ilgiliye bu son kurum mevzuatında öngörülen şekil ve usullere göre sağlık yardımı yapılmasını isteyebilir.

Madde 13

(1) Akit Taraflardan birinin mevzuatına göre sigortalı olan ve bu taraf ülkesinde ikamet eden işçi veya benzeri, geçici olarak diğer Akit Taraf ülkesinde bulunduğu sırada durumu derhal yardım yapılmasını gerektirirse, hasta hanede yapılacak tedaviler de dahil olmak üzere, sağlık yardımlarından faydalanır.

(2) Akit taraflardan birinin kurumunca sağlanan yardımlardan faydalanmağa başlamış ve bu taraf ülkesinde ikamet etmekte olan bir işçi veya benzeri ikametgahını diğer Akit taraf

ülkesine naklettiği takdirde de yardımdan faydalanma hakkı devam eder; şu kadar ki , işçi ikametgahını değiştirmeden önce yetkili kurumun müsaadesini almak zorundadır; müsaade talebi, yalnız, bu kurumun bir hekimi tarafından ilgilinin sağlık durumunun ikametgahını diğer Akit Taraf ülkesine nakletmesine mani olduğu hakkında rapor verilmesi halinde reddolunabilir.

(3) Yukarıdaki fıkralar gereğince yardıma hak kazanmış bulunan bir işçi veya benzerine yapılacak sağlık yardımları, geçici olarak bulunulan yerdeki veya yeni ikamet mahallindeki kurum tarafından ve özellikle sağlık yardımlarının kapsamı ve ifa şekli bakımından, bu kurumun uyguladığı mevzuat hükümlerine uygun olarak sağlanır; şu kadar ki, yardımların süresi yetkili tarafın mevzuatında öngörülen süredir.

(4) Bu maddenin 1 ve 2'nci fıkralarında bahis olunan hallerde, protezlerin, büyük cihazların ve önemli sağlık yardımlarının sağlanması, mutlak olarak müstacel olan haller müstesna olmak üzere, yetkili kurumun müsaade vermesi şartına bağlıdır.

(5) Bu maddenin 1 ve 2'nci fıkralarında bahis olunan hallerde yapılacak para yardımları yetkili taraf mevzuatına göre sağlanır. Bu yardımlar, bir idari anlaşma ile tespit olunacak usullerle, yetkili kurum hesabına diğer taraf kurumunca da ödenebilir.

(6) Yukarıdaki fıkralar hükümleri, aile fertlerinin geçici olarak diğer Akit Taraf ülkesinde bulunmaları veya, hastalık yahut analık halinin vukuundan sonra ikametgahlarını diğer Akit Taraf ülkesine nakletmeleri hallerinde de, kıyas yoluyla uygulanır.

Madde 14

(1) Akit taraflardan birinin kurumuna bağlı bir işçi veya benzerinin diğer Akit Taraf ülkesinde ikamet eden aile fertleri, sanki işçi bunların ikamet mahallindeki kuruma bağlı imiş gibi sağlık yardımlarından faydalanırlar. Bu yardımların kapsamı, süresi ve ifa şekli ikamet mahallindeki kurumca uygulanan mevzuat hükümlerine göre tayin edilir.

(2) Aile fertleri ikametgahlarını yetkili kurumun bulunduğu ülkeye naklettiklerinde, yardımlardan bu taraf mevzuatındaki hükümlere göre faydalanırlar. Bu hüküm, aile fertlerinin ikametgahlarını değiştirmeden önce buldukları memleketin kurumu tarafından sağlanan yardımlardan aynı hastalık veya analık vakası için faydalanmağa başlamış olmaları halinde de uygulanır; bu halde, yetkili kurumun uyguladığı mevzuatta sağlık yardımları için azami bir süre derpiş olunmuş ise, ikametgahın naklinden önce yardım yapılmış olan süreler nazara alınır.

(3) Bu maddenin 1'inci fıkrasında bahis olunan aile fertleri ikametgahlarının bulunduğu ülkede mesleki bir faaliyet icra ediyorlarsa veya kendilerine sağlık yardımlarından faydalanma hakkını sağlayan bir aylık yahut gelir alıyorlarsa, bu madde hükümleri uygulanmaz.

Madde 14 BİS

İşsizlik yardımlarını sağlamakla görevli Akit Tarafın mevzuatına göre, gerektiğinde 11'inci madde hükümleri de nazara alınarak, sağlık yardımlarına hak kazanmak için gerekli şartları yerine getiren işsiz kimseler, diğer Akit Tarafın ülkesinde ikamet ettikleri sırada, aile fertleri ile birlikte sağlık yardımlarından yararlanırlar. Bu takdirde, sağlık yardımları, ilgili kimsenin yardım hakkı ikamet yerindeki kurumun uyguladığı mevzuata göre doğmuş gibi, bu kurum tarafından kendi uyguladığı mevzuata göre sağlanır; ancak yardım masrafları işsizlik yardımlarını sağlamakla görevli Akit Tarafın yetkili kurumunca ödenir.

Madde 15

Bu bölüm hükümlerinin uygulanması bir işçi veya benzerine veya bunların aile fertlerinden birine her iki taraf mevzuatına göre de analık yardımlarından faydalanma hakkını kazandı

takdirde, gerekirse 11'nci maddeye göre birleştirilen sigortalılık süreleri de nazara alınmak suretiyle, yalnız doğumun vuku bulunduğu ülkede yürürlükte olan mevzuat uygulanır.

Madde 16

(1) Aynı zamanda her iki Akit Taraf mevzuatına göre aylık veya gelir almakta olan ve Akit Taraflardan birinin ülkesinde ikamet eden bir kimse, bu taraf mevzuatıyla sağlanan sağlık yardımlarından faydalanma hakkına sahip bulunduğu takdirde, gerek kendisine gerek aile fertlerine yapılacak sağlık yardımları, ikamet mahallindeki kurum tarafından ve sanki aylık veya gelir yalnız bu tarafın mevzuatına göre ödeniyormuşçasına sağlanır. Bu yardımların yükü ikamet mahallindeki kuruma aittir.

(2) Akit Taraflardan yalnız birinin mevzuatına göre aylık veya gelir almakta olan bir kimse diğer Akit Taraf ülkesinde ikamet ettiği takdirde aylığı ödeyen Akit Tarafın mevzuatına göre gerek kendisinin gerekse ailesi fertlerinin müstahak buldukları sağlık yardımları, ikamet mahallindeki kurumca sağlanır.

(3) Akit Taraflardan birinin mevzuatı sağlık yardımları karşılığı olarak aylık veya gelirden prim kesilmesini öngörüyorsa, bu maddede bahis konusu olan hallerde, aylık veya geliri ödeyen ve sağlık yardımlarının masrafını yükümlenen kurum, ödediği aylık veya gelirden bu kesintileri yapmağa yetkilidir.

Madde 17

(1) Bu sözleşmenin 12'nci maddesinin 2'nci fıkrası, 13'üncü maddesinin 1, 2 ve 6'ncı fıkraları, 14'üncü maddesinin 1'inci fıkrası ve 16'ncı maddenin 2'nci fıkrası gereğince yapılan sağlık yardımlarının tutarları, yetkili kurumlarca, bu yardımları yapan kurumlara ödenir.

(2) Ödeme, yetkili makamlar arasında akdolunacak bir idari anlaşmada tespit edilecek usullere göre yapılır, ödemenin götürü olarak yapılması da mümkündür.

BÖLÜM II MALÜLLÜK

Madde 18

Sigortalı, birbirini takip eden sürelerde veya münavebeli olarak, iki Akit Tarafın mevzuatına da tabi olmuş ise, yardımlara hak kazanılması bu hakkın ihyası veya idamesi bakımından, Akit Tarafların mevzuatına tabi olarak geçmiş sigortalılık süreleri, aynı zamana rastlamamak şartıyla, birleştirilir.

Madde 19

Bir sigortalı, birbirini takip eden sürelerde veya münavebeli olarak iki tarafın mevzuatına da tabi olmuş ise, gerekirse 18'inci madde hükümleri de nazara alınmak suretiyle yalnız, malullükle sonuçlanan iş göremezlik halinin vukua geldiği tarihte tabi bulunduğu mevzuat ile sağlanan yardımlardan faydalanır.

Madde 20

(1) Malullük yardımının durdurulmasından sonra, sigortalı yardıma tekrar hak kazanırsa, malullük hali önceki yardımın yapılmasına sebep olan hastalıktan ileri geldiği takdirde, önceki yardımı yapmış olan kurum bu yardımı yapmağa devam eder.

(2) Malullük yardımının kesilmesinden sonra sigortalının durumu kendisinin yeniden bir malullük yardımı yapılmasını gerektirdiği takdirde, yardım, 19'uncu maddede yazılı esaslara göre yeniden tespit edilir.

Madde 21

Malullük yardımından faydalanma hakkının doğması için, bu yardımların ödenmesine başlamadan önce, ilgiliye hastalık sigortasından ödenek verilmesi gereken süre, herhalde, malullüğe sebep olan hastalığın meydana çıktığı veya kazanın olduğu tarihte sigortalının tabi bulunduğu mevzuatta öngörülen süredir.

BÖLÜM III YAŞLILIK VE ÖLÜM (AYLIKLAR) GENEL HÜKÜMLER

Madde 22

(1) Bir sigortalı, birbirini takip eden sürelerde veya münavebeli olarak, iki Akit Tarafın mevzuatına da tabi olmuş ise, yardımlardan faydalanma hakkının doğması, bu hakkın ihyası veya idamesi bakımlarından, Akit Tarafların mevzuatına tabi olarak geçmiş sigortalılık süreleri, aynı zamana rastlamamak şartıyla, birleştirilir.

(2) Akit Taraflardan birinin mevzuatına göre, bazı yardımların yapılması, sigortalılık sürelerinin özel bir sosyal güvenlik rejimine tabi bir meslekte geçmiş olması şartına bağlı bulunduğu takdirde, bu yardımlara hak kazanılması için, diğer Akit Taraf ülkesinde yalnız bu rejime tekabül eden bir sosyal güvenlik rejimine tabi olarak geçmiş süreler ile diğer Akit Tarafın başka rejimlerine tabi olarak aynı meslekte geçmiş süreler, aynı zamana rastlamamak şartıyla, birleştirilir. Sigortalı, bu sürelerin toplanmasına rağmen, bahis konusu yardımlardan faydalanmak için gerekli süreyi tamamlayamazsa, sözü edilen süreler, Akit Tarafların genel rejimleriyle sağlanan yardımlardan faydalanmak bakımından, yine birleştirilir.

(3) Bir Akit Tarafın mevzuatına göre yardımlardan yararlanma hakkının doğmasında ve belirlenmesinde hiç bir sigortalılık süresi gerekmiyorsa ve yardımların sağlanması işçinin sigorta olayının meydana geldiği tarihte mevzuata göre sigortalı olması koşuluna bağlı bulunuyorsa, bu koşul işçinin o tarihte diğer Akit Tarafın mevzuatına göre sigortalı olması halinde yerine getirilmiş sayılır.

Madde 23

(1) İlgilinin talep edebileceği yardımlar aşağıdaki şekilde tasfiye edilir:

(a) Akit Taraflardan her birinin kurumu, kendi uyguladığı mevzuata göre sağlanan yardımlardan faydalanmak için gerekli şartların yerine getirilmiş olup olmadığını, gerektirdiğinde önceki madde hükümlerini de nazara almak suretiyle tespit eder.

(b) Yukarıdaki bende göre yardıma hak kazanılıyorsa bahis konusu kurum, ilgili maddeye göre birleştirilen sigortalılık sürelerinin tamamını kendi uyguladığı mevzuata tabi olarak geçmiş gibi kabul ederek, ilgilinin hak kazanabileceği nazari yardım tutarını hesaplar; ve bu tutarın sigorta vakasının vukuundan önce kendi mevzuatına tabi olarak geçmiş süreler toplamı oranına tekabül eden kısmını tayin eder; bu meblağ bahis konusu kurumun ilgiliye ödemesi gereken yardımı teşkil eder.

(c) Bununla birlikte, yardım tutarının geçmiş devrelerin süresine bağlı olmaması halinde, bu tutar yukarıdaki bentte sözü edilen « nazari miktar » olarak kabul edilir; Bu takdirde ilgili kurum ilgili kimseye ödenmesi gereken yardımın fiili tutarını; uyguladığı mevzuata göre sigorta olayının meydana gelmesinden önce geçen sigortalılık devreleri süresinin ilgili kimsenin veya ölen kişinin 20 yaşına bastığı tarihte veya (20 yaşına basmadan önce akit taraflardan birinin mevzuatına göre işçi niteliği ile sigortalı idiyse) sigortalılığın başladığı tarihte sigorta olayının meydana geldiği tarih arasında geçen devrenin süresine oranı ölçüsünde tespit eder.

(d) İlgili kimse, yukarıdaki madde hükümleri nazara alındığında, kendisi hakkında uygulanacak mevzuatlara göre gerekli koşulları belirli bir zamanda yerine getiremediği, fakat

bunlardan yalnız birinin koşullarını yerine getirdiği takdirde, yardım tutarı, duruma göre, bu fıkranın (b) veya (c) bendi hükümleri gereğince tespit olunur.

(e) İlgili, kendisi hakkında uygulanacak mevzuatlara göre gerekli şartları belirli bir zamanda yerine getiremediği, fakat, bunlardan birine göre gerekli şartları, diğer akit taraf mevzuatına tabi olarak geçmiş sigortalılık sürelerinin nazara alınmasına ihtiyaç duyulmaksızın, yerine getirebildiği takdirde; yardım tutarı, yalnız yardıma hak kazanmış bulunduğu mevzuat hükümlerine göre ve yalnız bu mevzuata tabi olarak geçmiş sigortalılık süreleri nazara alınmak suretiyle tayin olunur.

(f) Bu fıkranın (d) ve (e) bentlerinde belirtilen durumlarda evvelce tasfiye olunan yardımlar, önceki madde hükümleri nazari itibara alınmak suretiyle, ilgili hakkında uygulanabilecek diğer mevzuatın gerektirdiği şartlar yerine geldiğinde, bu fıkranın (b) ve (c) bendindeki esaslara göre yeniden gözden geçirilir.

(2) 22'nci madde hükmü uygulanmaksızın, yalnız bir Akit Tarafın mevzuatına tabi olarak geçmiş sigortalılık süreleri nazara alınmak suretiyle ve bu mevzuat hükümlerine göre ilgilinin hak kazanabileceği yardım tutarı, yukarıdaki fıkra hükümlerine göre tayin olunan yardım tutarından fazla olduğu takdirde, bu Akit Tarafın kurumunca yapılan yardım, aradaki fark kadar arttırılır.

(3) Bu maddenin 1'inci fıkrasının (e) bendi ile 26'ncı madde hükümleri saklı kalmak kaydıyla, bu bölüm hükümlerinden faydalanabilecek durumda olan kimseler, haklarında yalnız bir Akit Tarafın mevzuatının uygulanmasını isteyemezler.

ÖZEL HÜKÜMLER

Madde 24

Yaşlılık sigortası hakkında Hollanda mevzuatına tabi bir sigortalının, 65 yaşından küçük olan ve Türkiye'de ikamet eden karısı da, aşağıda yazılı süreler hariç olmak üzere aynı mevzuata göre sigortalıdır.

(a) Türkiye'de mecburi bir yaşlılık sigortasına tabi olarak geçen süre,

(b) Böyle bir sigortadan yaşlılık aylığı almakta olduğu süre,

Madde 25

Hollanda kurumları, yaşlılık aylığını, doğrudan doğruya ve yalnız ilgili mevzuata tabi olarak geçmiş sigortalılık sürelerine göre hesaplarlar.

Madde 26

Sözleşmenin 26. maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.

Madde 27

(1) Yaşlılık sigortası hakkındaki Hollanda mevzuatında, 1 Ocak 1957 tarihinde 65 yaşını tamamlamış olan kimseler için öngörülen geçici aylıklardan, Türk vatandaşları Hollanda vatandaşları ile aynı şartlarla faydalanırlar.

(2) Yaşlılık sigortası hakkındaki Hollanda mevzuatında, 1 Ocak 1957 tarihinde 15-65 yaşlar arasında olan kimseler için öngörülen geçici menfaatlerden, Türk vatandaşları Hollanda vatandaşları ile aynı şartlarla faydalanırlar.

Madde 28

Dul ve yetimler sigortası hakkındaki Hollanda mevzuatının geçici hükümleri gereğince, 1 Ekim 1959'dan önce vuku bulmuş ölüm hallerinde yapılması öngörülen yardımlardan, Türk vatandaşları Hollanda vatandaşları ile aynı şartlarla faydalanırlar.

Madde 29

Malullük, Yaşlılık ve Ölüm Sigortaları hakkındaki Türk mevzuatının uygulanmasında, sigortalı, Türkiye’de yaşlılık sigortasına tabi işe girmeden önce, Hollanda’da bir yaşlılık sigortasına tabi olmuşsa, bahis konusu Hollanda rejimine tabi olduğu ilk gün, Türk mevzuatına göre yaşlılık sigortasına tabi işe ilk defa girdiği gün olarak kabul edilir.

**BÖLÜM IV
İŞKAZALARI VE MESLEK HASTALIKLARI****Madde 30**

(1) Türkiye mevzuatına göre sigortalı olan bir işçi veya benzerinin 8’inci madde hükümlerine uygun olarak Hollanda’da çalıştığı sırada bir iş kazasına uğraması veya meslek hastalığına tutulması yahut, Türkiye mevzuatına göre tedavi edilmeğe başladıktan sonra ikametgahını Hollanda’ya nakletmesi halinde, sağlık yardımları, masrafları yetkili kurum tarafından karşılanmak üzere, sigortalının geçici olarak çalıştığı veya yeni ikametgahının bulunduğu yerdeki kurum tarafından sağlanır.

(2) Sağlık yardımlarının kapsamı, süresi ve ifa şekilleri bakımından, 13’üncü maddenin 3’üncü ve 4’üncü fıkraları hükümleri kıyas yoluyla uygulanır.

(3) Bu maddede bahis konusu olan hallerde para yardımları, 13’üncü maddenin 5’inci fıkrası hükümlerine göre yapılır.

Madde 31

Türk Kurumu tarafından sağlanan yardımlardan faydalanmaya başlamış olan bir sigortalının ikametgahını Hollanda’ya nakletmesi halinde, nakilden önce bu Kurumun müsaadesinin alınması gerekir. Müsaade talebi yalnız, sigortalının sağlık durumunun ikametgahını Hollanda’ya nakletmesine mani olduğu hakkında, bu kurumun bir hekimi tarafından verilen rapor üzerine reddolunabilir.

Madde 32

30 uncu maddede bahis olunan hallerde yapılacak sağlık yardımlarının tutarı, 17’nci maddede belirtilen esaslar dahilinde, Hollanda Kurumlarına ödenir.

**BÖLÜM V
AİLE YARDIMLARI****Madde 33**

(1) Hollanda’da çalışan ve çocukları Türkiye’de ikamet eden veya yetiştirilen Türk İşçileri, aile yardımlarından, Hollandalı işçilerin tabi oldukları şartlarla faydalanırlar.

(2) Aile yardımları, bu yardımların ödendiği kimse tarafından aile bireylerinin bakımına tahsis olunmadığı takdirde, Hollanda kurumu, anılan yardımları, yükümlülükten kurtarıcı sonuçları ile, Türk yetkili makamı tarafından bu maksatla tayin olunan kurumun talebi üzerine ve bu kurumun aracılığı ile, aile bireylerini fiilen geçindirmekle yükümlü gerçek veya tüzel kişiye öder.

**BÖLÜM VI
İŞSİZLİK****Madde 34**

Hollanda mevzuatına göre sağlanan işsizlik yardımlarına hak kazanılmasında, Türkiye’deki çalışma süreleri ile Hollanda’daki çalışma süreleri birleştirilir.

Madde 34 BİS

Hollanda'ya giden Türk İşçisi bu ülkede bulunduğu sürece, Hollanda mevzuatında öngörülen işsizlik yardımlarından;

- (a) Yukarıdaki madde gereğince birleştirilen sürelerde nazara alındığında bu mevzuatın gerektirdiği koşulları yerine getirmesi,
- (b) Yabancı işçi çalıştırılmasına ilişkin mevzuata göre çalıştırılmış olması kaydıyla, Yararlanmak hakkına sahiptir.

KISIM IV ÇEŞİTLİ HÜKÜMLER

Madde 35

Yetkili Makamlar;

- (1) Bu Sözleşmenin uygulanması için gerekli bütün idari hazırlıkları yaparlar;
- (2) Bu sözleşmenin uygulanması amacıyla alınan tedbirler hakkında birbirlerine bilgi verirler;
- (3) Sözleşmenin uygulanmasında değişiklik yapılabilecek mahiyetteki bütün mevzuat tadilleri hakkında birbirlerine bilgi verirler.

Madde 36

- (1) Bu sözleşmenin uygulanmasıyla görevli makam ve kurumlar, bu sözleşmenin uygulanmasına gayret ederler ve tıpkı kendi mevzuatlarının uygulanmasında olduğu gibi davranırlar.
- (2) İki Akit Tarafın makam ve kurumları bu sözleşmenin uygulanmasında, gerek birbirleriyle gerekse ilgili şahıslar veya bunların vekilleriyle doğrudan doğruya yazışabilirler.
- (3) Türk mevzuatına göre malullük veya iş göremezlik derecelerinin tespitine ilişkin hükümlerin uygulanmasında, bir Hollanda sağlık kurumunca verilmiş olan tıbbi raporlar Türk kurumlarınca verilmiş gibi kabul edilirler.

Madde 37

- (1) Akit taraflardan birinin mevzuatına göre bu Akit Taraf mevzuatının uygulanmasında düzenlenen belgeler için tanınmış olan pul, resim ve harç muafiyeti veya indirimler, diğer Akit Taraf mevzuatının veya bu sözleşmenin uygulanmasında düzenlenen belgelere de teşmil edilir.
- (2) Bu sözleşmenin uygulanmasında düzenlenen belgelerle yazılan yazılar elçilik ve konsoloslukların tasdikinden ve konsolosluk harçlarından muaftır.

Madde 38

- (1) Bu Sözleşmenin uygulanmasında, kurumlar, aralarında doğrudan doğruya ve Fransızca yahut İngilizce olarak yazırlar.
- (2) Akit Taraflardan birinin kurum ve makamları, kendilerine sunulan dilekçe ve diğer belgeleri, sırf diğer Akit Tarafın resmi diliyle yazılmış olmasından dolayı reddedemezler.

Madde 39

Akit Taraflardan birinin mevzuatının uygulanmasında, bu tarafın bir makamına, kurumuna veya diğer bir teşekkülüne belirli bir süre içinde verilmesi gerekli olan dilekçe, bildirge veya müracaatlar, aynı süre içinde diğer tarafın bunlara tekabül eden bir makamına, kurumuna veya diğer bir teşekkülüne verilebilir. Bu halde, başvuru makam, kurum veya teşekkül, bu dilekçe, bildirge veya müracaatları geciktirmeksizin diğer Akit tarafın yetkili makam, kurum

veya teşekkülüne, ya doğrudan doğruya, veya Akit tarafların yetkili makamlarının aracılığı ile intikal ettirirler.

Madde 40

(1) Diğer Akit taraf ülkesinde bulunan kimselere bu sözleşme gereğince para yardımları ödemek durumunda olan kurumları, ödemeyi kendi paralarıyla yaparak görevlerini yerine getirmiş olurlar; kurumların diğer Akit Taraf ülkesindeki bir kuruma ödeme yapmaları gerektiğinde ise, bu ödeme diğer tarafın parasıyla yapılmak zorundadır.

(2) Bu sözleşmenin uygulanmasıyla ilgili para transferleri, Akit taraflar arasında transfer tarihinde yürürlükte olan bu konudaki anlaşma ve kurallara göre yapılır.

Madde 41

(1) Bu sözleşmenin yorumu veya uygulanmasıyla ilgili olarak Akit Taraflar arasında çıkacak anlaşmazlıklar, Akit Tarafların yetkili makamları arasında müzakere yoluyla halledilir.

(2) Anlaşmazlıklar, müzakerelerin başlamasından itibaren 6 aylık bir süre içinde bu yoldan halledilemezse, konu teşekkülü ve çalışma usulleri Akit Tarafların hükümetleri arasında mutabık kalınarak tespit edilecek bir hakem kuruluna tevdi edilir. Hakem kurulu, anlaşmazlığı, bu sözleşmenin ana prensiplerine ve ruhuna göre halleder. Kurulun kararları kesin ve uyulması zorunludur.

Madde 42

(1) Akit taraflardan birinin kurumu, yardıma hak kazanan bir kimseye avans ödemişse, bu kurum veya onun talebi üzerine diğer tarafın yetkili kurumu, bu avansı, ilgilinin hak ettiği ödemelerden keser.

(2) Yardıma hak kazanmış olan kimse, para yardımlarına müstahak bulunduğu süre içinde, Akit taraflardan birinin sosyal yardımlarından faydalanmış ise, sosyal sigorta yardımlarını ödeyen kurum, bu yardımlardan, sosyal yardım olarak ödenmiş meblağ kadarını, sosyal yardım teşkilatının talebi üzerine ve onun hesabına keser.

KISIM V GEÇİCİ VE SON HÜKÜMLER

Madde 43

(1) Bu sözleşme, yürürlüğe girdiği tarihten önceki devre için hiç bir yardım ödenmesi hakkını doğurmaz.

(2) Bu sözleşmenin yürürlüğe girdiği tarihten önce Akit Taraflardan birinin mevzuatına tabi olarak geçmiş olan bütün sigortalılık süreleri, bu sözleşme hükümlerine göre hak kazanılacak yardımların tayininde nazara alınır.

(3) Bu maddenin 1'inci fıkrası hükmü saklı kalmak kaydıyla, sözleşmenin yürürlüğe girdiği tarihten önce vukua gelmiş olaylar için dahi, bu sözleşme hükümlerine göre aylık veya gelir bağlanabilir. Bu maksatla, ilgilinin vatandaşlık durumu veya ikametgahının diğer Akit Taraf ülkesinde bulunması yüzünden bağlanamamış veya ödenmesi durdurulmuş olan bütün aylık veya gelirler, ilgilinin müracaatı üzerine, sözleşmenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bağlanır veya ihya edilir; şu kadar ki, evvelce toptan ödeme yapılmak suretiyle tasfiye edilen haklar için bu hüküm uygulanmaz.

(4) Yukarıdaki fıkranın uygulanmasından doğan haklar için, ilgilinin sözleşmenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren iki yıl içinde müracaat etmesi halinde, akit tarafların mevzuatında yer alan hakkın düşmesi ve zamanaşımı hükümleri uygulanmaz.

Müracaat bu süreden sonra yapılmışsa yardım hakkı yine düşmez veya zamanaşımına uğramaz; şu kadar ki, bu hak, akit tarafın mevzuatında daha müsait hükümler bulunmadığı takdirde, müracaat tarihinden başlar.

Madde 44

Bu sözleşme, Hollanda Krallığı bakımından, Avrupa'daki Krallık ülkesinde uygulanır.

Madde 45

Bu sözleşme, tasdik edilir ve tasdik belgeleri mümkün olan en kısa zamanda Lahey'de teati edilir.

Madde 46

Bu sözleşme, tasdik belgelerinin teati edildiği ayı takip eden ayın ilk günü yürürlüğe girer.

Madde 47

Bu sözleşme süresiz olarak akdedilmiştir. Akit Taraflar sözleşmeyi fesh edebilirler. Fesih için en geç, içinde bulunulan takvim yılının sona ermesinden 6 ay önce karşı tarafa ihbarda bulunulması şarttır. Bu takdirde sözleşme, o takvim yılının sonunda yürürlükten kalkar.

Madde 48

(1) Sözleşmenin feshi halinde, hükümlerinin uygulanmasından doğan bütün haklar saklı kalır.
(2) Feshin muteber olduğu tarihten önceki süreler dolayısıyla ileride iktisap edilecek haklar; sözleşmenin feshi sebebiyle kaybolmaz; bu hakların ne suretle devam ettirileceği sözleşmenin feshinden sonraki devreler için varılacak bir mutabakatla veya böyle bir mutabakata varılamaması halinde ilgili kurumun uyguladığı mevzuat ile tespit edilir. Usulüne göre yetkili kılınan temsilciler işbu sözleşmeyi imzalamışlardır. Ankara'da 5 Nisan 1966 tarihinde Fransızca olarak iki nüsha düzenlenmiştir.

İMZA PROTOKOLÜ

Türkiye Cumhuriyeti ile Hollanda Krallığı arasındaki Sosyal Güvenlik Sözleşmesinin (Bundan sonra «Sözleşme» olarak bahsedilecektir) imzalandığı sırada aşağıda imzaları bulunan temsilciler şu hususlarda mutabık kalmışlardır.

(1) İşçilerin, uzun süreli iş göremezliklerinin mali sonuçlarına karşı mecburi olarak sigortalılarına müteallik yeni mevzuatın yürürlüğe girmesinden sonra, Hollanda mevzuatında iş kazaları ve meslek hastalıklarının tazmini için ayrı bir rejimin bulunmayacağı kaydedilmiştir. Bu takdirde, iş kazaları ve meslek hastalıkları halinde yapılacak yardımlar, sözleşmenin 2'nci maddesinin 1'inci fıkrasının (a) 1, 2 ve 4'üncü sıralarında kayıtlı genel rejimler çerçevesi içerisinde sağlanacaktır.

(2) Sözleşme, yukarıdaki 1'inci fıkrada bahis olunan yeni Hollanda mevzuatından daha önce yürürlüğe girdiği takdirde, bu sözleşme iş kazaları ve meslek hastalıkları sigortası hakkındaki Hollanda mevzuatına uygulanacaktır.

Bu protokol sözleşmenin ayrılmaz bir parçasını teşkil eder. Ankara'da 5 Nisan 1966 tarihinde Fransızca olarak iki nüsha düzenlenmiştir.